

De Borneo kat

© Jim Sanderson

De **Borneo kat** is een kattensoort die maar op **één eiland in Azië** voorkomt. Zoals de naam al aangeeft, is dat **Borneo**.

Er is nog niet zoveel bekend over deze kat. De Borneokat is **bijna nooit in het wild gezien** door onderzoekers. Dat komt omdat hij in heel dichte bossen woont waar het moeilijk is voor mensen om goed onderzoek te doen. Het is daarom **één van de meest zeldzame, en minst bestudeerde kattensoorten ter wereld**. Het weinige dat we van dit dier weten, komt van foto's en filmpjes genomen met cameravallen. Pas in 2003 werd de eerste duidelijke foto met zo'n cameraval van dit dier genomen.

Men denkt dat er nog maar heel **weinig Borneo katten** over zijn; minder dan 2500. Dat maakt dit dier ernstig bedreigd.

Inhoudsopgave

Inleiding	1
Waarom is het belangrijk om een spreekbeurt over de Borneo kat te houden?	3
Wat voor soort dier is de Borneo kat?	3
Verschillende soorten?	4
Basisinformatie over de Borneo kat	5
Hoe ziet de Borneo kat eruit?	6
Waar leeft de Borneo kat?	7
Hoe leeft de Borneo kat?	8
Hoe gaat het met de Borneo kat?	10
Wat zijn de belangrijkste bedreigingen voor de Borneo kat?	10
Waarom zou het erg zijn als de Borneo kat uitsterft?	11
Wat kun jij doen om de Borneo kat te helpen?	12
Wat doet Stichting SPOTS?	13
Hoe werkt Stichting SPOTS?	14
Leuke weetjes	15
Links	16

Waarom is het belangrijk om een spreekbeurt over de Borneo kat te houden?

Omdat de Borneo kat zo'n mooi dier is en omdat er steeds minder Borneo katten op de wereld zijn. Het is heel belangrijk dat er mensen zijn die de Borneo kat en andere dieren willen beschermen. Daarom moeten mensen weten dat de Borneo kat een supermooi en bijzonder dier is. Als jij dat tegen je klasgenoten vertelt, worden zij misschien wel net zo enthousiast als jij!

Verderop in deze spreekbeurt kun je lezen wat je nog meer kunt doen om de Borneo kat te helpen.

Wat voor soort dier is de Borneo kat?

De Borneo kat behoort tot de **katachtigen**. De katachtigen zijn verdeeld in **grote katten** en **kleine katten**. Het verschil wordt niet bepaald door hoe groot de kat is, maar door elf kleine botjes in de keel die samen het tongbeen vormen. Als de botjes aan elkaar zitten dan kan de kat spinnen en niet brullen. Dit zijn de 'kleine katten'. Dit zijn bijvoorbeeld de huiskat, de lynx en dus ook de Borneo kat. Als de botjes niet aan elkaar vast zitten, dan kan de kat brullen maar niet spinnen. Deze katten behoren tot de 'grote katten' (bijvoorbeeld de leeuw, tijger en luipaard).

De Borneo kat heeft ook een **officiële** naam. Deze wetenschappelijke naam is vaak in het **Latijn**. De naam is bedacht door wetenschappers die alle dieren een eigen unieke naam geven zodat er geen vergissingen kunnen worden gemaakt. Zo kunnen mensen in verschillende talen over een dier praten. De wetenschappelijke naam van de Borneo kat is **Catopuma badia**.

De Borneo kat wordt ook wel eens Borneo **bay** kat genoemd. Het woord '**bay**' verwijst naar de **roodbruine kleur** van zijn vacht wat hem duidelijk van andere katachtigen op Borneo onderscheidt. Door die kleur wordt hij soms 'mini poema' genoemd; een dier waar hij niet nauw aan verwant is. De Borneokat lijkt het meeste op de Aziatische goudkat. Beide dieren behoren tot het geslacht Catopuma. Op de foto's hieronder zie je aan de linkerkant de Aziatische goudkat en aan de rechterkant de Borneo kat. Je ziet dat er inderdaad best wat overeenkomsten tussen deze twee katten zijn.

Verschillende soorten?

Je kon al lezen dat alle dieren een **wetenschappelijke** naam hebben. Dat is voor de Borneo kat **Catopuma badia**. Soms zie je daarachter nog een **derde** naam.

Er zijn kattensoorten die in verschillende gebieden voorkomen, en die gebieden **verschillen** vaak van elkaar in **landschap** of **temperatuur**. Ze leven dus in **andere omstandigheden**. Vaak zien die katten er in verschillende gebieden daarom net iets **anders** uit omdat hun lichaam zich aan het gebied heeft aangepast. Het zijn dan verschillende **ondersoorten**. En die worden dan aangegeven met een derde naam.

Bij de Borneo kat worden op dit moment **geen ondersoorten** erkend. Maar het kan dat dit nog veranderd in de toekomst. Om te kunnen bepalen of er meerdere ondersoorten zijn, moet je eerst meer weten over de dieren. En zoals je eerder al kon lezen, is er nog heel weinig onderzoek naar de Borneo kat gedaan.

Op het plaatje hieronder kun je zien dat er kleurverschillen zijn tussen verschillende Borneo katten. Op het eerste plaatje zie je een donkergrijs mannetje, dan een rood mannetje, en op het derde plaatje staat een lichtgrijs vrouwtje. Die andere kleuren vacht kan betekenen dat de dieren zich hebben aangepast aan een specifiek leefgebied. En dan zouden het zomaar andere ondersoorten kunnen zijn!

Basisinformatie over de Borneo kat

Stam: Chordata (gewervelden)
Klasse: Mammalia (zoogdieren)
Orde: Carnivora (vleeseters)
Familie: Felidae (katachtigen)
Geslacht: Catopuma
Soort: badia

Lichaamslengte: gemiddeld 53 - 67 centimeter;
Staartlengte: gemiddeld 32-40 centimeter;
Gewicht: gemiddeld drie tot vier kilogram.

Vaak zijn mannetjes zwaarder en groter dan de vrouwtjes
maar we weten nog niet of dit ook zo is voor de Borneo kat.

Levensverwachting: onbekend.

© Borneo Nature Foundation

Hoe ziet de Borneo kat eruit?

De Borneokat **lijkt** op foto's vaak **groot** maar weegt toch maar maximaal zo'n vier kilo. Het is een kat met een **slank, langgerekt lichaam** en een opvallende **lange staart**. Het woord 'bay' (Borneo bay cat) verwijst naar de **roodbruine** kleur van zijn **vacht** wat hem duidelijk van andere katachtigen op Borneo onderscheidt. In Indonesië wordt het dier ook wel eens *kucing merah* genoemd (de rode kat). Door zijn vachtkleur wordt hij soms '**mini poema**' genoemd.

Kop

De kop is, zeker in verhouding met zijn langgerekte lichaam, relatief klein. De onderkant van de kin is wit en er zijn twee vage bruine strepen te zien op de wangen.

Vachtkleur

De Borneo kat kan verschillende kleuren vacht hebben die variëren van bruinrood tot grijs(bruin)achtig. De buik, nek, borst en binnenkant van de poten zijn altijd wat lichter (witachtig) van kleur. De vacht is vaak licht gespikkeld met kleine, zwarte vlekjes. In 2015 werd op cameraval een zwarte (melanistische) Borneo kat vastgelegd.

Staart

De Borneokat heeft een opvallend lange staart. De staart is ongeveer 2/3e van de lichaamslengte. De onderzijde van de staart heeft een witachtige streep die over het grootste deel van de onderkant loopt en eindigt in een spierwitte punt, terwijl het topje van de bovenkant van de staart zwart is.

De kop van de Borneo kat is rond en enigszins 'afgeplat'. Op de snuit zijn streeppatronen te zien. Er lopen twee donkere strepen van de bovenkant van het oog, verticaal omhoog en komen aan de achterkant van de schedel samen en vormen de letter M. De nek en kin zijn wit.

De **oren** zijn **rond** en de achterzijde is donkerder van kleur dan de rest van het lichaam. De oren staan relatief laag geplaatst op de kop.

Waar leeft de Borneo kat?

De Borneokat komt alleen voor op het eiland **Borneo**, dat ligt in **Azië**. In het plaatje kun je aan de gele kleur zien waar ze voorkomen. Borneo is het derde grootste eiland ter wereld en bestaat uit drie landen: Indonesië, Maleisië en Brunei. Er zijn tot nu toe geen Borneo katten gezien op Brunei dus het is onzeker of het dier daar leeft.

De Borneokat komt vooral voor in tropisch regenwoud (primair oerwoud) waar hij het liefste leeft in beboste gebieden met dichte begroeiing. Maar hij is ook gezien in gebieden van veenmoerassen. Doordat steeds meer van zijn leefgebied verdwijnt onder andere door houtkap, zie je de Borneo kat nu ook op foto's genomen in herstelde bossen (secundair oerwoud).

Het dier wordt het meeste gezien in de buurt van rivieren en in heuvelland. Hoewel hij is vastgelegd op foto's in gebieden tot 1500 meter, lijkt hij vooral te houden van lager gelegen gebieden (onder de 500 meter boven de zeespiegel).

Op het plaatje hiernaast kun je zien hoe het leefgebied van de Borneo kat eruit ziet.

© ROBBIE SHONE/SCIENCE PHOTO LIBRARY

Hoe leeft de Borneo kat?

Er is maar **weinig bekend** over hoe de Borneo kat leeft. Maar weinig mensen hebben dit dier in het echt gezien. Het weinige dat we weten, komt door te kijken naar filmpjes en foto's genomen met cameravallen en doordat er in het verleden schedels en vachten naar musea zijn gebracht. In 1992 werd een Borneo kat vrouwtje aangetroffen in het wild die erg ziek was. Men heeft nog geprobeerd haar te redden maar dat is jammer genoeg niet gelukt. Door haar weet men nu ook een aantal dingen zoals gewicht en vachtkleur.

Lange tijd dacht men dat de Borneo kat vooral in de nacht actief was. Maar de foto's genomen met cameravallen, laten zien dat het dier juist overdag actief is met een piek in de vroege ochtend en namiddag. Op alle gemaakte foto's is het dier alleen te zien. Men denkt dan ook dat de Borneo kat, zoals de meeste katachtigen, een **solitair** levend dier is.

Op foto's genomen met cameravallen, is te zien dat de Borneo kat vooral overdag actief is

Enkele jaren geleden werd er een groot cameraval onderzoek gedaan in Kalabakan Forest Reserve (Sabah). Op de foto's werd ook de Borneo kat gezien. Door die foto's goed te bestuderen, stelden onderzoekers vast dat de Borneo kat in dat gebied **heel veel ruimte nodig had**. Men concludeerde uit de gegevens dat er daar drie katten per 100km² leven (ter vergelijking; dat is ongeveer de oppervlakte van de stad Utrecht).

De onderzoekers konden ook vaststellen dat de Borneo kat in het gebied zo'n 1,2 km per uur aflegde en dat is, aldus de onderzoekers, **één van de grootste snelheden** gemeten onder de katten. Ze geven als vergelijkingsmateriaal de nevelpanter die bekend staat om zijn snelle verplaatsing. Dit dier legt 0,9 kilometer in een uur af.

Dit alles geeft aan, zo denken de onderzoekers, dat de Borneo kat een **heel groot leefgebied** en territorium heeft. Met andere woorden; deze kat heeft heel veel gebied nodig om te kunnen overleven. Omdat ze ook nog eens van heel specifiek gebied houden (liefst tropische bossen), zijn deze dieren heel gevoelig voor afname van leefgebied.

Voortplanting

We weten eigenlijk nog niets over hoe de Borneo kat zich voortplant. Bij de meeste kattensoorten leven het mannetje en vrouwtje apart. Ze komen alleen bij elkaar in een bepaalde periode, dit wordt de **paartijd** genoemd.

Bij de meeste kleine katachtigen worden na zo'n 2 $\frac{1}{2}$ maand, twee tot drie jongen geboren. De jongen van kleine kattensoorten, en dus ook de Borneokat, worden ook wel **kittens** genoemd.

Bij grote kattensoorten, zoals de leeuw, worden de jongen welpen genoemd. Kittens zijn bij de geboorte nog helemaal **blind**, de ogen gaan na een paar dagen open.

Meestal worden kittens door de moeder verborgen zodat ze veilig zijn voor andere dieren. En gaan de kittens na zo'n drie tot vier maanden met moeder mee op pad om te leren jagen. Meestal zijn kittens van kleinere kattensoorten volwassen op een leeftijd vanaf acht maanden. Dan moeten ze op zoek naar eigen leefgebied. We weten dus niet zeker of dit ook zo is voor de Borneo kat.

De jacht en de prooien van de Borneo kat

We denken dat de Borneo kat zoals de meeste katachtigen, een **carnivoor** is. Dit betekent dat hij (vrijwel) alleen vlees eet. De dieren waarop de Borneo kat jaagt, worden **prooien** genoemd.

Helaas weten we ook niet zoveel over hoe de Borneokat jaagt en wat hij eet. De onderzoekers denken dat hij vooral **op de grond** jaagt. Er zijn een paar mensen die zeggen dat ze Borneo katten hebben gezien in de nacht, zittend in een grote boom bij een rivier. Men denkt dat deze dieren op jacht waren. Als dit echt zo is, dan zou dit kunnen betekenen dat de Borneo kat wellicht vanuit een hinderlaag, prooi zoekt en doodt. En dus ook in bomen klimt.

Omdat de Borneo kat zelf niet heel groot en zwaar is, denken onderzoekers dat de hij op kleinere dieren jaagt, zoals vogels en kleine knaagdieren.

Illustratie uit de late 19e eeuw van de Borneo kat door Joseph Wolf. De afbeelding is gemaakt op basis van een dier dat in het wild gevangen werd genomen en naar het Verenigd Koninkrijk, Engeland, werd gestuurd. Door dit soort tekeningen hebben we een beetje een idee hoe de Borneo kat eruit ziet.

Hoe gaat het met de Borneo kat?

Er bestaat een lijst waarop staat hoe het met alle diersoorten van de wereld gaat. Dit is de **Rode Lijst**. Die lijst is gemaakt door een organisatie die het **IUCN** heet. IUCN staat voor de *International Union for Conservation of Nature*. In het Nederlands betekent dit: de internationale unie voor de bescherming van de natuur.

De Borneo kat staat ook op deze lijst, en heeft de status 'endangered' (**bedreigd**). Dit betekent dat er een grote kans is dat de Borneo kat uitsterft, als we niks doen! Men denkt dat er **nog maar zo'n 2.500** Borneo katten leven; en die aantallen zijn gebaseerd op schattingen uit 2016! Omdat dit dier leeft in gebied waar heel veel houtkap plaatsvindt (Borneo), is het zeer waarschijnlijk dat deze aantallen nog lager zijn.

Wat zijn de belangrijkste bedreigingen voor de Borneo kat?

Het gaat dus niet zo goed met de Borneo kat; er zijn er nog maar heel weinig. De belangrijkste redenen waarom het niet goed gaat met de Borneo kat:

- Verlies van leefgebied** - Doordat er steeds meer mensen komen, worden de steden groter, komen er meer wegen, meer plantages en boerderijen, en zo blijft er steeds **minder ruimte** voor de natuur. Zo blijft er dus ook minder leefruimte over voor de Borneo kat.

Op het eiland Borneo worden veel bomen gekapt, dit wordt ook wel **ontbossing** genoemd. Mensen kappen de bomen om het hout te verkopen, en om plantages te bouwen voor palmolie, koffie en soja. En juist deze bossen zijn heel belangrijk voor de Borneo kat.

Omdat er zoveel leefgebied verdwijnt, wordt dit ook steeds meer **versnipperd**. Om nieuw gebied te vinden, bijvoorbeeld als dieren met elkaar willen paren, moeten Borneo katten steeds vaker wegen oversteken. Daarbij worden regelmatig dieren aangereden.

Hiernaast zie je een plaatje van een gebied in Borneo, waar een groot deel van het bos gekapt is.

- **Illegale jacht** - De Borneo kat is door wetten beschermd en hierdoor mogen mensen niet op het dier jagen. Toch gebeurt dit nog met regelmaat. Dat komt o.a. omdat mensen zijn vacht willen hebben. En omdat sommige mensen de Borneo kat als huisdier willen hebben omdat ze weten dat het een heel zeldzaam dier is. Omdat het leefgebied van de Borneo kat steeds meer gekapt wordt, is het ook gemakkelijker voor de mens om in die bossen te komen. En om vallen te plaatsen om daar dieren zoals de Borneo kat, te vangen.

Waarom zou het erg zijn als de Borneo kat uitsterft?

Dat is een goede, en heel belangrijke vraag. Je hebt vast al op school geleerd over hoe **dieren in de natuur met elkaar samenleven**. Dieren en planten vormen "**voedselketens**". Dit betekent dat dieren elkaar nodig hebben om te overleven en elkaar in evenwicht houden.

Roofdieren zoals de Borneo kat zorgen er bijvoorbeeld voor dat er niet teveel knaagdieren in een gebied zijn. Dat is belangrijk voor het **evenwicht** in de natuur. Als er namelijk teveel knaagdieren zijn, kan een gebied vernield worden. Vergelijk de natuur maar met een auto. Als je daar één onderdeel uithaalt, dan rijdt de hele auto niet meer goed.

En het is natuurlijk ook gewoon verdrietig als zo'n mooi en uniek dier er straks niet meer is.

© Sebastian Kennerknecht

Wat kun jij doen om de Borneo kat te helpen?

Er zijn verschillende dingen die je kunt doen om de Borneo kat te **helpen**. Maar misschien denk je 'wat kan ik nu doen?'

Manier 1:

Het is leuk en heel belangrijk als jij een **spreekbeurt** over de Borneo kat geeft. Dan kun je jouw klasgenoten meer vertellen over deze mooie kat. En waarom het niet zo goed gaat met de Borneo kat.

Tips!

- Begin je spreekbeurt met een **Borneo kat-quiz**.
- Laat mooie **plaatjes** en **foto's** van Borneo katten zien.
- Laat **filmpjes** van Borneo katten zien, kijk maar eens bij de links of op YouTube.
- Deel aan het einde van je spreekbeurt **informatie voor ouders** uit aan je klasgenoten.

Neem de **Flyer** mee over Stichting SPOTS die je in je e-mail hebt ontvangen.

Manier 2:

Je kunt **met je school of klas een actie voor de Borneo kat** bedenken. Je kunt bijvoorbeeld een **sponsorloop**, **loterij** of **rommelmarkt** organiseren. Of misschien heb je zelf nog een veel beter idee. Met het geld dat je daarmee verdient, kunnen jullie als klas of school een project voor het **behoud van de Borneo kat** steunen. Het geld kun je naar Stichting SPOTS overmaken en dan kun je erbij zeggen dat het geld bedoeld is voor de Borneo kat. In de mail die we gestuurd hebben, zit ook een A4 'organiseer een kattendag'. Hierin staan leuke acties die jij en je klasgenoten kunnen uitvoeren om de Borneo kat te helpen.

Op deze site vind je ook meer informatie:

www

<https://stichtingspots.nl/kids-corner/>

Wat doet Stichting SPOTS?

Er zijn in Nederland veel organisaties die zich voor allerlei dieren inzetten. Maar er was in Nederland **nog geen organisatie** die zich **inzet voor de katachtigen** die met **uitsterven worden bedreigd**. Daarom is in 2004 Stichting SPOTS opgericht. **SPOTS** staat voor **Save and Protect Our TreasureS** (bewaar en bescherm onze schatten). SPOTS betekent ook 'vlekken' (die veel katachtigen hebben) en SPOTS verwijst naar 'in de spotlights zetten'. Hiermee bedoelen we dat we zoveel mogelijk aandacht proberen te vragen voor de wilde katachtigen. Daarnaast staat SPOTS voor 'plekken'. Stichting SPOTS vraagt aandacht voor plekken op de wereld waar iets gedaan wordt voor natuurbescherming.

Knuffelfarms

Veel mensen bezoeken in Afrika en Azië projecten waar je kunt **knuffelen** met jonge tijgers en/of leeuwen. Deze dieren worden hiervoor speciaal gefokt en er wordt verteld dat deze dieren, als ze groot zijn geworden, worden teruggeplaatst in het wild. Maar dat kan helemaal niet! Dieren die gewend zijn geraakt aan mensen, kunnen niet voor zichzelf zorgen. Daarnaast is het eigenlijk heel erg zielig om te knuffelen met jonge leeuwjes of tijgers. De dieren worden namelijk al heel vroeg weggehaald bij hun moeder. En dat is verdrietig voor beide.

Stichting SPOTS probeert daarom ook voorlichting te geven over dit onderwerp. **Knuffelfarms** noemen wij deze plaatsen waar je kunt knuffelen met dieren zoals leeuwen en tijgers. Wij willen duidelijk maken dat knuffelen met roofdieren zoals leeuwen en tijgers, helemaal niet goed is. In de flyer die je ontvangen hebt in de email, is meer informatie terug te vinden over dit onderwerp.

Er is zelfs een aparte website waar je alles kunt lezen:

<https://knuffelfarms.nl/>

Hoe werkt Stichting SPOTS?

- 🐾 SPOTS probeert in Nederland op allerlei manieren aandacht te vragen voor de katachtigen. Ze is bijvoorbeeld regelmatig **aanwezig in dierenparken, op scholen** en op **evenementen**. Hier vertellen de vrijwilligers van SPOTS over de **katachtigen** en dat heel veel van deze dieren met uitsterven worden bedreigd.
- 🐾 Maar SPOTS ontwikkelt ook **informatiemateriaal over de katachtigen voor kinderen zoals jij die graag een spreekbeurt willen geven over katachtigen**. Op onze website kan iedereen van alles lezen over alle wilde katten die in de wereld leven.
- 🐾 Daarnaast probeert SPOTS **geld in te zamelen** voor projecten die zij ondersteunt.
- 🐾 En, vanaf 2021, is SPOTS begonnen met een nieuw project '**kleine kattensoort**'. Hierbij zetten we elk jaar een kleinere kattensoort centraal en ondersteunen we dat jaar ook een project dat zich voor die kleine kat inzet. We hopen hiermee meer bekendheid te krijgen voor de kleine kattensoorten. Want vaak zijn die onbekend. In de toekomst zullen wij dus ook de Borneo kat centraal gaan stellen in dit project.

Op deze site vind je meer informatie over SPOTS:

<https://stichtingspots.nl/>

Leuke weetjes

Wist je dat...?

- ❧ De Borneo kat nauw verwant is aan de Aziatische goudkat? Op de foto hiernaast zie je de Aziatische goudkat en je kunt zien dat de twee dieren best wel wat op elkaar lijken;
- ❧ De Borneo kat met een moeilijk woord een 'Endemische soort' wordt genoemd? Endemisch betekent dat een diersoort maar in één bepaald gebied voorkomt, in dit geval dus Borneo.
- ❧ De Borneo kat het vaakst in het noorden van Borneo is gezien?
- ❧ Het haar van de Borneokat in de nek en op bepaalde plekken rondom de kop, de andere kant op groeit?
- ❧ Er maar heel weinig mensen zijn dit dier in het echt hebben gezien? En dat dit dier maar heel zelden op cameraval foto's wordt aangetroffen? Dit maakt het één van de zeldzaamste en minst bestudeerde katten in de wereld!

Op de foto hierboven zie je een Borneo kat. De foto is genomen met een **cameraval** (cameratrapp). Onderzoekers plaatsen deze camera's op een plek waarvan ze denken dat een bepaald dier daar voorkomt. Als een dier dan langs de camera loopt, wordt er een **foto of filmpje genomen**. Zo kunnen onderzoekers een heleboel gegevens verzamelen, zoals welke dieren er voorkomen in een gebied, hoeveel, waar ze vooral voorkomen enz.

Dat is **heel handig** en belangrijk want het is niet altijd gemakkelijk om wilde dieren zoals Borneo katten, in het wild te volgen. Veel van wat we weten komt van opnames van dit soort camera's.

Links

WWW

Deze links kun je gebruiken voor handige **informatie**:

- 🐾 <https://stichtingspots.nl/onze-katten/alle-katachtigen/borneokat/>
- 🐾 <https://www.catsg.org/living-species-baycat>

WWW

Op YouTube kun je enkele filmpjes van de Borneo kat zien, zoals deze :

- 🐾 https://www.youtube.com/watch?v=0E5V3tnBhE4&embeds_referring_euri=http%3A%2F%2Fnews.mongabay.com%2F&source_ve_path=OTY3MTQ
- 🐾 <https://www.youtube.com/watch?v=26zNlBpdPjU>
- 🐾 <https://www.youtube.com/watch?v=cvmUmCH23Ho>
- 🐾 <https://www.youtube.com/watch?v=esNKDpCyesc>

© J. Ross & A. Hearn

Stichting SPOTS
L.P. van Mallandstraat 46
4754 AP Stampersgat
E: info@stichtingspots.nl
Tel: 06-4094 7232
<https://stichtingspots.nl/>
<https://knuffelfarms.nl/>

Rekeningnummer:
IBAN:
NL90INGB0004611235
BIC: INGBNL2A

